

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Az érdekes kérvényre a napokban jött meg Bukarestből a válasz, amely szerint az igazságügyminiszter elutasítja dr Ágoston Péter kérését azzal az indokolással, hogy közben más állam — Anglia — szolgálatába lépett. Ugy tudjuk, hogy dr Ágoston Péter Londonban nem állami szolgálatot teljesít, hanem, mint az említett könyv-mű szerkesztője, független ál-lásban van. Értesülésünk szerint erre való tekintettel a miniszter határozatát Ágoston Péter megfogja feleltezni a bukaresti Semmitőszékhez.

APOLLO MOZGÓ 520

1924. december 22-én

! egyetlen napig!
! közkívánatra!

Copperfield Dávid

Regényes dráma 7 felvonásban.

Dickens e világhírű regényében saját élettörténetét írja meg.

Hirek

JANUÁR

1162

Borbélyok
és Fodrászok
műsoros
táncestélye

Csapongó jókedv

az öröm azon, hogy már hátunk mögött van a rossz esztendő, ez fogja jellemezni a Kereskedelmi Csarnok Szilveszter-estélyét, amely iránt — túlzás nélkül mondhatni — a közönség minden rétegéből csztatlan érdeklődés nyilvánul meg. A rendezőség olyan meglepetéseket tartogat, amilyenek nem igen volt része az utóbbi években Nagyvárad társadalmának. Az est kluja mindenesetre az a kabaré, amelyet a nagyteremben rendeznek egytől-egyig attrakciós számokkal. Külön, izgató érdekességű lesz a konferansz, amire Nagyvárad legszellemesebb konferansziéját kérték fel. Tánc természetesen reggelig. Legközelebb a kabaré egész műsorát közölni fogjuk.

* Si tanfolyam Nagyváradon. Egy ismert, kiváló fiatal sportember a havazás beállása előtt si tanfolyamot szervez Nagyváradon. A tanfolyamon haladók és kezdők is résztvehetnek, akik tisztában vannak a téli sportok e legélvezetesebbjének örömeivel. A si, amely hölgyek részére a legjobb fogyókúra és a testet legszebbé formáló sportok egyike, ma már az egész világon a legelterjedtebb téli sport. A tanfolyam résztvevői Nagyvárad környéki gyakorlatozások után kisebb-nagyobb túrákat is tesznek. Aki résztvenni óhajt mindennap jelentkezhetik az Orbán-féle nyíró iskolában, Rimanóczy-utca. Vasárnap délután hat órákor pedig ugyanitt megbeszélést tartanak.

* Tilos az idén mulatni Szilveszter éjszaka, mert mindenkinek ott kell lennie a Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak szeszácións műsoros táncestélyén, mely január 3-án lesz a Kereskedelmi Csarnokban.

* Az FTC kikapott Belgrádban. Az Estilap tudósítója táviratozza: Az FTC szombaton Belgrádban vendégszerepelt, ellenfele a belgrádi B. S. K. csapata amely lelkesen játszott. Az FTC 2:0-ra győzött. — Vasárnap a fáradi csapat Belgrád bajnoksapatától a Jugoszlávia S. C.-től 3:1-re kapott ki.

* Az Izr. Nőegylet leányárvaháza f. hó. 23-án, kedden d. u. 4 órákor az árvaház helyiségében (Str. Horia, Báthory-utca 18.) Chanuka ünnepélyt rendez, melyre az egylet tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívja az Elnökség.

* Figyelmeztetés. Tudomására hozzuk a nagy közönségnek, hogy Egyletünk ebben sem gyűjt karácsonyi adományokat, csak egyleti tagjait kérte fel levéltől önkéntes adományok beküldésére. Ha tehát reánk történik hivatkozás, a valóságnak nem felel meg az. B. U. K. a. Lajosné az evangélikus (lutheránus) nőegylet elnöke.

* Minőségben elsőrangú, árban legolcsóbb harisnyák, keztyűk, zoknik, fehérneműek özv. Stern Rezsőnéél, Str. Avram Janu (Kossuth-u.) 16. 4

* Nem hirdetek öles hasábon, mindent a vevőimnek juttatok Bleier csipke, kelengye és harisnya áruház a Sas-passage.

* Kegyvet a Sas alatt.

Dorian Filmszínház

Ma bemutató

A SZERELEM JOGÁN
A SZERELEM JOGÁN
A SZERELEM JOGÁN
A SZERELEM JOGÁN
A SZERELEM JOGÁN
A SZERELEM JOGÁN
A SZERELEM JOGÁN

Dorian-film.

HELENA MAKOWSKA
a főszerepben.

* Apolló mozgó. Ma, hétfőn közkívánatra, egyetlenegy napig az Apolló-mozgó igazgatósága Copperfield Dávid című filmet vette műsorra. Dickens, e világhírű regényében saját élettörténetét írja meg, megkapó színekkel festi meg árvaságát, a serdülő ifjú küzdelmét, s romantikus szerelmeit, míg végre a nyugodt, boldog élet révébe evezett. A költő szabadságával, azonban a tárgyilagosság határain belül, írta meg e gyönyörű regényét, melyet a filmteljesítés teljes tökéletességgel adott vissza. Kétféle rendezés, gyönyörű felvételek és elsőrangú szereplés teszi a filmet élvezetessé. A főszerepet Gern Schmidt Karina Bell és Elsa Nielsen játsszák.

Uj kasszafúros fekete zongora, 45 000 Lei Sternberget

* Miss Maud, a gondolatolvasók királynője két évi világhírű utjánól hazaérkezett és így ismét fogadja Str. Printul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 21. szám alatt a közönséget. A szem a lélek fűkre a kéz és arcvonások pedig egy nyitott könyv. Jöjjön el megmondok Önnek mindent, fogadok egész nap.

z Divat mellények Darvasnál 30 leitől. 3

* Meggyőződtem, hogy a legolcsóbb bevásárlási forrás a Selejtes cipőáruház, Színház-u. 4.

* Béli fehérneműit, harisnyáit, nyakkendőit legolcsóbban özv. Stern Rezsőnéél Strada Avram Janu (Kossuth-u.) 16—2.

SÁRCIPŐ HÓCIPŐ és TORNACIPŐ prima gyártmányu dus választékban reklám árban kapható.

HAAS LIPÓT Linóleum üzlete, Bul. Reg. Ferdinand 5.

* Férfi fehérneműek, nyakkendők, karácsonyi ajándékok a legbiztosabb árakban Lengyel uridivat üzletében.

* Borkabát, a legszebb, a legjobb Lechner szücsnél, Ciorogariu (Uri) utca 4. szám. 2

Banca Frontiera pentru comerț și Industrie S. A.

Bulevardul Reg. Ferdinand 3

Deviza osztály telefon: 5-41, 5-20

Áruosztály telefon: 6-10

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Devizakereskedelemre jogosított pénzintézet.

Elfogad takarékpénztéket kedvező kamatozás mellett.

1135

Áruosztály

a Str. General Mosoiu 2.

Foglalkozik

termény és áruértékesítéssel.

FOGAK

Arany korona L. 300-tól feljebb.
Fém " L. 100-tól

készülnek

EUGEN BERDACH

dentist, ORADEA-MARE, Bulev. Reg. Ferd. (Rákóczy-u.) 6. I. em.

Fogad: csütörtök, péntek, szombat, vasárnap 1003

Olcsó karácsony!

Karácsonyi ünnepekre
**főszéraru, mákdio
cukorka, csokoládé és karácsony-
fa-disz, aranyszál**
a legolcsóbban

HARMATI

fűszer és csemegeüzletében szerethető be Nagypiac-téren

1 liter finom Tea-rum . . . 30 Lei
1 liter csemegebor . . . 20 Lei
1 kg. száron cukorka . . . 56 Lei

Külön csemege- és cukorkaosztály, mely ünnep- és vasárnap este 10 óráig nyitva. 1025

Ujabb szenzációs részletek a váradai véres tragédiáról

Rejtély, hová tűnt a kétszázezer lej
A dráma utolsó éjszakája — A cégtulajdonos meglepő nyilatkozata

— A Nagyvárad Estilap eredeti tudósítása —

Megrázó eseményekre edzett lelkeket is a döbbenet dül fel a véres tragédia nyomán, amelynek híre Nagyváradról röppen szerte a világba. A kispolgári élet szürkeségéből most az emberiség érdeklődése elé kerül az a szerény váradai magánhivatalnok, akit megrendült öntudata a legszörnyűbb tettekre ragadt.

Már ott nyugszik a négy fekete koporsó az örök pihenő földjében, de élénk mered a véres talány: hogyan történhetett? Milyen körülmények közt, milyen közvetlen előzmények után szakadt le ez a rémség? Mikor szánta el magát a szerencsétlen házaspár a végzetes tetre, nem habozhatott-e utolsó pillanatig, milyen borzasztó elhatározás nyomta le a revolver ravaszát, vajjon nem fordulhatott volna-e jóna minden? És még mennyi meddő probléma. Ha volna is megoldás, mit érne? Mégis dermesztő kérdések marcangolják a tragédia hatása alatt vergődő embert. Feltevések, következtetések, elképzelések rajzanak most mindenütt ahol erről a vérfagyasztó siralmról beszélnek.

Hogy mindjárt a tényekre térjünk: *Baleck* Rudolfné csak késő este, férje hazatérése után tudta meg, hogy az élettől meg kell válniok. Férje közölte vele az okot, ami a hajmeresztő megoldás gondolatát vetette fel. *Baleck* talán már egész este és hazatérő után foglalkozott sötét tervével. Nem is lehet kétséges, hogy az első terv az volt, hogy öngyilkosságot követ el. Feleségének talán dultsága árulta el, hogy valamit forgat a fejében, de lehet az is, hogy nejének őszintén elmondta mi történt. Megismertette a helyzetet és talán német alaposággal vitatták meg lehet-e segíteni, s megállapították hogy nincs expedienst. Tehát? A gyengéd hitves nem fogadhatta el megoldásnak a szeretett férj, a kenyérkereső apa öngyilkosságát. Gondolt a boldogtalan ember is arra, hogy családját nem taszithatja nyomorba. Minden valószínűség a mellett szól, hogy az asszony, aki — az adatok szerint — végtelen odaadással szeretete az urat, az asszony önmaga ajánlotta fel, hogy együtt számoljanak le az élettel, amely még oly szép volt pár órával előbb.

Együtt igen. És a két ártatlan-

ság? Mi lesz a gyerekekkel? Erre csak ezután gondolhattak. Rokonokra bízni? Itt hagyni őket árván? Mi lesz a sorsuk, mi vár rájuk? A gyerekeknek is meg kell halni. De hogyan? Melyikük vállalja a szőke angyalkák meggyilkolását? Bizik-e az apa, hogy a keze erős lesz és kemény a szíve, vagy az anyáé legyen ez a szerep? Talán amikor éjszaka keserű zokogásra ébredt a cseléd, talán a poklok minden kinjával felérő szörnyűségről folyt a szó.

De végül is megállapodtak.

Az elhatározás igen nehezen születhetett, erre vall hogy egy borzasztó éjszaka után reggelig vártak, holott minden statisztika szerint legtöbb hasonló esemény az éjjeli órákban történik. Lehet, hogy reggelig még egy mentő gondolatot vártak, egy véletlent, egy fordulatot, valamit, valami lehetetlent, amire mindig vár a halálra keseredett ember. A kicsikét szépen felöltöztette az édesanyja, a baba reggelizett is. Aztán rendesen megmosakodott és felöltözködött *Baleck* és felesége. A reg-

gelit azonban érintetlenül hagyták, míg a kis *Nelly* menyei gondtalanságában bizonyára, vigán majszolta a kiflit.

És most úgy lehet elképzelni hogy az apa — csakis az apa — mondhatatlan lelki küzdelem után először a kis *Nellyre* süttötte a revolvért. Kellett, hogy előbb a gyereket ölje meg, hogy most már ne legyen menekülés, hogy ez a kényszer vezesse tovább a végzetet véres utján. Az anya — asszonyi ösztönrel — nem akarta hogy a tiszta ágyneműn vérezzen el, állt a kettős ágy mellett, amikor a golyó átütötte halántékát. Egyet fordult és így zuhant keresztbe az ágy csipkés paplanán. Most a tizhetes csöppség, az aranyos pólyásbaba. Az apa szemét már véres köd fődte és cselekedete — most már az idegek megrázkódásától korlátozottan — gépies volt. A pólyán végig — kigyózott a vér és a revolver csöve a másik pillanatban a szerencsétlen ember homlokához ért.

Mind ez a borzalom egy-két perc alatt, ilyenképpen történhetett.

A végzetes vacsora

Az *Estilap* munkatársai elsőként jelentek meg a gyászos esemény színhelyén s igyekezünk a tragédia minden részletét hűségesen és gyorsan az olvasó elé juttatni. Az első pillanatok lázas munkája során a történetek lejegyzése volt a cél. Most, amikor már az idő egy kis távlatából látjuk a borzalom motivumait, feleletet is tudunk adni a mindenkit izgató kérdésre: *miért pusztította el Baleck Rudolf a családját és önmagát?* E felderítő munka közben szükségét láttuk, hogy újból *Baleck* Rudolf bécsi főnökéhez *Duisberg* Károly gyároshoz forduljunk. A cég bécsi igazgatója aki szombathédel óta állandóan a *Baleck* által vezetett könyvek átvizsgálásával foglalkozik, némileg nyugodtabban áll már rendelkezésünkre és hidegebb objektivitással a következőkben mondja el észrevételeit:

— Mindenekelőtt cáfolják meg kérem a lapoknak azt a hírt, amely szerint szerencsétlen véget ért tisztviselőm

hozzáintézettségszerűen nyilvánosságra nem tartozó családi vonatkozású dolgokról lett volna szó. Nem

volt a bucsulevélben semmi egyéb, mint *Baleck* bejelentése, hogy 106,000 lei hiánya van.

Már mondtam és ezuttal is hangsúlyozom, hogy *Baleck* iránt a legteljesebb bizalommal viseltettem. Még Bécsből ismertem őt is, feleségét is, tudtam, hogy mintaszerűen józan életet élnek. Okom sohasem volt gyanakvásra. Valahányszor lejttem Váradra az itteni képviselő ügyeinek megvizsgálására, mindig szívesen tettem eleget *Baleck* meghívásának és meglátogattam családját. Pénteken délből *Baleck* jelezte előttem, hogy a leszámolás körül differenciái vannak, nem tulajdonítottam fontosságot az ügynek és

készséggel ígertem meg, hogy este náluk fogok vacsorálni.

Délből én hívtam meg ebédre, amit azonnal hátrított el, hogy haza kell mennie, hogy feleségét értesítse az esti vacsoráról. Ebédután pontosan bejött az irodába, hozzáálltunk az elszámoláshoz és

estig már körülbelül 80,000 lei hiányt állapítottam meg.

Baleck nem árult el idegességet, magam valami elszámolási differenciára gondoltam, bár az összeg nagysága kezdett felülmenni.

Elérkezett a vacsora ideje. Közöltem

*Baleck*kel, hogy nem mehetek hozzájuk, hanem a Pál vendéglőben fogok vacsorázni. Előtte nem indokoltam eljárásomat, de most bevallhatom, a felderített hiány után feszélyezve éreztem magam, hogy vendége legyek.

Ő tudomásul vette a vacsoráról való lemondásomat és látszólag nyugodtan hazament. Körülbelül fél órája ültem már a Pál vendéglőben, amikor megjelent ott *Baleck*. Az asztalomhoz ült, egy darabig elbeszélgettünk üzleti dolgokról, aztán elindultunk.

Enn őt hazáig kísértem, s a villa előtt elbucsuztam tőle, hogy reggel folytassuk az elszámolást.

Ekkor láttam *Baleck*et utoljára.

Mi történt a pénzzel?

— Az éj emultával bekövetkezett az a tragédia. Ma sem bírok a hatása alól szabadulni. Lelkileg feldúltan, de folytattam a munkát és sajnos e pillanatban a *Baleck* által vezetett könyvekben és feljegyzésekben

arra a kellemetlen megállapításra jutottam, hogy a kezén eltűnt összeg már most, a rovincsolás elején meghaladja a kétszázezer lejt.

A szerencsétlen ember Bukarestben, Jassyban, Csernovitzban és Brassóban levő üzletfeleinktől beszédett pénzekkel nem számolt el.

Van olyan nap, amikor egy összegben 37,000 leit vett fel és a könyvekben ennek semmi nyoma. Magának pontos feljegyzéseket készített a felvett összegekről és azt a tegnap hozzám jutott bucsulevélhez mellékelte.

A lavinát már 1924 januárjában megindította. Feljegyzéseiből kitűnik, hogy akkor egy csernovitzai üzletfelemtől 43,000 leit vett fel és üzleti könyvünkben ennek az összegnek sincs nyoma.

— Óriási munkát ad ilyenmódon a rovincsolás, magam azt el sem tudom véghezvinni. A karácsonyi ünnepekre családomhoz utazom Bécsbe és január harmadikán térek vissza, akkor majd hozok magammal megfelelő tisztviselőket, akik a hiány végösszeget meg fogják állapítani.

El nem tudom képzelni, hogy mi történt az eltűnt pénzzel. Információm szerint *Baleck*ék a legegyszerűbb életet éltek, nem pazaroltak sem szórakozásra, sem ruházkodásra.

Szép jövedelme volt, meglehetősen fix fizetése, ha uton volt 550 lei napidíjat élvezett, azonkívül az elmúlt év januárjában 24,000 lei jutalékot is kapott és a cégnél fennálló tartozását elengedtem.

— Nem gyanakodtunk rá, s hogy a hiányra nem tudtunk előbb rájönni az az oka, hogy *Baleck* a könyveket maga vezette és ha üzleti uton volt, sokszor

**Nagy karácsonyi és újévi
cipővásár**

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

Gonda Testvérek
Bul. Regele Ferdinand 5.

Raktáron levő összes cipők minden elfogadható árral elárussítottnak.
Wimpassinghi hó- és sár-cipők állandóan raktáron vannak.

két-három hétig is, a könyveket, feljegyzéseket zárva tartotta, úgy, hogy azokhoz senki sem jutott hozzá.

Ma már tisztán áll előttem, hogy a szörnyű véget a sikkasztás következményei miatt való félelem idézte elő. Hangsúlyozom, hogy erre semmi oka nem volt, mert elhatároztam, hogy az lesz az egyedüli megfigyelmezés részemről, hogy elmozdítom a váradai fiók vezetésétől és visszaviszem Bécsbe a központba.

Nem tudom, nem értem, rejtély előttem, mire költhette a felvett összegeket. A pénz szinte titokzatosan tűnt el kezem. Ime itt a legutóbbi eset. Baleck csütörtökön érkezett meg Kolozsvárról, ahonnan 11.500 leit hozott magával. Ebből az összegből pénteken 4500 leit, azonkívül a saját s egyik kollégája előlegszámlájára újabb 4000 leit,

összesen tehát 8000 leit vett fel. Ez pénteken történt. Szombaton reggel a gyászos eset bekövetkezése után meg-

ejtett házkutatásnál a rendőrség 481 leit talált Baleckék lakásán. A pénteki napot az irodába töltötte. Hová tette a többi pénzt?

A beszélgetés alatt két ur lép az irodába. Löwenstein Zsigmond és Nagy Vilmos az Utazók Egyesületének elnöksége részéről. A temetés iránt érdeklődnek, mert Baleck Rudolf pontos tagja volt az egyesületnek, a mely részt akar venni a temetésen. Duisberg igazgató köszönettel veszi ezt tudomásul és közli, hogy a temetést a cég maga rendezi. Az urak jelenlétében merül fel az a gondolat, hogy a hiányzó összeget talán üzleti utjain költötte el Baleck. Nagy Vilmos utazó erre elmondja, hogy gyakrabban volt együtt Baleckkel üzleti uton, az mindenütt a legszolidabban, a legtakarékoskodóbban viselkedett.

A tragikus éj s a szörnyű reggel

A kis család közelében az utolsó órákat egyedül Szilágyi Margit cselédleány élte végig. Ma már ő is jobban visszaemlékezik a történetekre és ezeket mondja:

— Pénteken délből szegény nagyságos uram, aki mindig vidáman jött haza, kissé idegesnek látszott. A konyhából behívta feleségét, aki azonban pár perc múlva nevetve jött ki a konyhába.

Margitkám — mondta — siessünk az ebéddel, estére vendégünk lesz a vacsorára. A bécsi igazgató úr jön el. Hamar rakarsa ki a szobát és hozzálátunk a főzéshez.

Az ur gyorsan megebédelt, elment hazulról. Nellykét bevittük a szomszédokhoz, a kis Rudika édesen aludt a földcsőben. Már hozzá is láttunk a bőséges vacsora elkészítéséhez.

— Szegény nagyságos asszony nagyon jókedvű volt. Egész délután csekkelt. Szép magyar nótákat, mert már egészen jól beszélt magyarul. Este nyolc órára lettünk készen. Szépen megterítettük az asztalt és vártuk a vendéget.

Egyszerre csak megérkezik Baleck ur egyedül!

Nagyon szomorúnak látszott. Megeszkolta a nagyságos asszonyt, és a gyerekeket, — mindig úgy szokta, — aztán bementek a szobába. Később a nagysága kijött a konyhába, ekkor már ő is nagyon-nagyon szomorú volt. Csak ennyit mondott:

Margit, hozza be a vacsorát, a vendég nem jön!

Tálatam. Alig ültek néhány percig az asztalnál, a nagyságos ur felkelt s idegesen elment hazulról. A vacsorához jóformán hozzá sem nyultak. Mikor az ur távozott, a nagyságos asszony lefektette a kis Nellykét. Én az asztalt szedtem le;

És most észrevettem, hogy szegény nagyságos asszony folyton sir.

Nemsokára hazaérkezett az ur, egy német újságot hozott magával. A konyhában az újságból kitépett egy lapot, zsebre gyűrte és bement a szobába. (A kitépett lap a Neue Freie Presse szerdai számából való és a Danners házaspár családlátásáról közöl nagy tudósítást. A kitépett lap a tragédia reggelén a férj ágya tépén hevert. A szerk.)

— Röviddel azután a nagyságos urék — folytatja Szilágyi Margit — fekiüdtek. Én is lefeküdtem. Alig aludtam el, hangos sírásra riadok. Félálomban azt hittem, hogy a kis Rudika sir, felkeltem, benyitottam a szobába,

az ágyban feküdt a nagyságos asszony és keservesen zokogott; az ur is sirt és simogatta a felesége arcát.

A szobában fojtó cigaretta füst volt. Intettek, hogy feküdjem le. A sírás csak tovább hallatszott. Egyszer a nagyságos ur kiment a fürdőszobába és egy pohár vizet vitt be. Ez egész éjszaka így tartott. Folyton sirtak és hol az asszony, hol az ur mentek ki a fürdőszobába. Alig vártam már, hogy megvirradjon.

Reggel nyolckor bementem a szobába, a nagyságos asszony már pongyolában volt, az az akkor kelt fel.

Ölbevettem a kis Nellykét, megmosdattam és felöltöztettem. A szobában ekkor már alig lehetett lélegzeni a rettenetes dohányfüsttől. Nem is értem, hogy a gyerekek hogyan bírták ki. Az asszony most is csak sirt, egyre sirt. Nem sejthettem, hogy mi baja lehet, mert gyakran előfordult, hogy nem is fontos dolgok miatt, például az ebéd nem készült el idejére — sírásra fakadt. Most megcsináltam a reggelit; a kis Nellykének egy lágy tojást főztem. Mikor azt átadtam a nagyságos asszonynak, az idegességében leejtette és a tojás fele a padlón maradt.

— Nagyságos asszony — kérdeztem — főzzek másik tojást?

— Nem kell, elég lesz már ez is — felelte könnyezve

— Az ur közben öltözködött, aztán szólt nekem, nézzem meg, itthon van-e még Vacarescuné, ha igen, úgy kérjek tőle egy levélpapírt és borítékot.

— Mikor újból benyitottam a szobába, a nagyságos asszony a felöltözött kis Nellyt épen az ágyba fektette és próbálta elaltatni.

Átadtam a levélpapírt és borítékot, a nagyságos ur asztalhoz ült és írni kezdett. Többször behívtak azután és mindannyiszor azt kérdezték: elment-e már Vacarescuné.

— Egyszer benyitottam a szobába, mikor szegény nagyságos ur és nagyságos asszony

összeölelkezve álltak a kis Nelly ágya előtt és szemükből a kis gyerekre hullottak a könnyek.

Nem értettem az egészet.

— Tíz perc múlva kívülről ajtócsapkodás hallatszott. Kiszóltak, nézzem meg mi történt? Megnéztem.

Vacarescuné ment el hazulról. Erre gyorsan behívtak, a nagyságos ur átadta a leveleket, hogy vigyem el.

— Aztán okvetlen várja meg a vacsaszt! — mondta reszkető hangon.

— Mire visszaérkeztem már mindenki halott volt a házban.

A jó barát . . .

Moór József, az elhunyt jó barátja és tisztviselőtárs az eseményekről még ma is megtörtént próbál világosságot deríteni a rejtélyes esetre. Küzd önmagával és bármit is mond, érezni lehet, látszik a tekintetén, hogy kollégája többlet jelentett számára, mint egy muló ismeretség.

— Nem tudom megmagyarázni magamnak szegény Rudolf cselekedetét. Nem értem és talán örök titok marad az is, hogy mire költötte a rengeteg pénzt. Szegényesen, szinte szűkösen éltek idehaza. Nem jártak sehova se. Az ő kis otthonuk örök nyugalom, a béke meleg fészke volt. Többször, szinte naponta megfordultam náluk. Soha semmi félreértés, imádták, rajongásig szerették egymást. Ez a háttartalan szerelem annyira összeforrasztotta őket, hogy egyik a másik nélkül nem tudott volna egy percig sem élni.

— Nem tett talán célzást az utóbbi napokban életuntságról — szakítjuk félbe.

— A legjobb hangulatban váltunk el pénteken délből is. Nyugodt volt, az izgalomnak, vagy idegeskedésnek semmi nyoma sem látszott rajta. Délután, amidőn a rovincsolás megkezdődött, még mindég leplezni tudta feldúlt lelkiállapotát. Este aztán, amikor eljöttünk az üzlethöz, már látszott rajta, hogy bántja valami. Alig pár szót váltottunk egymással. Én hazatértem és lepihentem. Reggel gyanúllanul mentem be az irodába. Az már feltűnt, hogy Baleck még nincs bent. Hiszen pedáns tisztviselő volt, hihetetlen vasszorgalmu

— Nem tudom, nem tudom. Megoldhatatlan talány marad előttem ennek a drága, kedves családnak, nagyon szomorú tragédiája.

Négy koporsó, egy sirgödör

Miközben a gépkolosszusok kattogó zörrennel ontják az Estilap ezreit, kint zugnak a hangok és az olasz sirkerítés hatalmas közönség öleli körül a megrettentő ravatalt. Négy koporsó... négy élet... egy egész család... utolsó porhüvelyét várja éhes gyomorral a táltogó úr. Brössner plébános imáját hangos zokogás és a koporsókra omló görönggyök rengő roppanása nyeli. Elvégeztetett... Baleck Rudolf és kicsi családja annak rendje, módja szerint, ahogy illik és ahogy egybeforrasztotta őket az élet, együtt pihennek és talán álmódznak mindörökké tovább...

A fő-utcai korzó publikumát valami szokatlan, különös erő állította meg tegnap és egyik temetkezési vállalat üvegtábláin négy, a sablontól eltérő gyászjelentés vonta magára a járókelők figyelmét. A Lázár-utcai tragédia áldozatait bucsuztatják el a fekete sorok.

Baleck Rudolf 32 éves, Baleck Rudolfné 24 éves Nellyke 2 és fél éves, Rudolf mindössze 9 hetes. Négy ember a Mindenható rendelkezéséhez képest, alig élte át egy ember életét...

A temetés elé az utolsó pillanatban váratlan akadályok gördültek. Az egyházi törvények tudvalevően kifejezetten előír-

A szolid házaspár

— Mondja csak — kérdezzük a cselédleányt — sok pénzt költöttek Baleckék idehaza?

— Rendesen éltek — feleli a lány — de nem költek. Ruhára sem adtak ki sok pénzt. Nem is volt jóformán ruhájuk. A nagyságos asszonynak volt vagy négy pongyolája, egy utcai ruhája és egy kosztümje. Semmi több. Volt egy vékony ezüst karkötője és egy kis vékony nyaklánc. A nagyságos urnak két ancugja és a kis Nellynek vagy négy ruhácskaja. Fehérneműjük is kevés volt, azt mondták, hogy mikor Váradra jöttek, ellopták tőlük.

— Nem küldtek magával postára pénzt soha?

— Dehogyan küldtek, sőt szegény nagyságos asszony

már vagy egy hete mindennap leküldött az utcára, nézzem meg a pénzes levélhordót, mert Bécsből vár 75,000 leit.

Több helyen érdeklődtünk a rejtélyes összeg iránt, úgy véltük, hogy ez a Bécsből várt küldemény világosságot vet az eltűnt pénzekre. Megtudtuk hogy Baleckné még 1916-ban egy bécsi pénzintézetben 2500 osztrák koronát helyezett el és várta, hogy most azt valorizáltan vissza kapja.

A cselédleány még sokat beszélt arról a kivételes szeretetről, ahogy a házastársak egymással bántak. Előadásából az is kitűnik, hogy a háztartás körül néha anyagi gondok is felmerültek. Előfordult, hogy 500 leiert az irodába kellett leszálladni.

Egyelőre tehát sötét homály fedi, mire fordították Baleckék a most már kétszáz ezer leit kitevő summát. Elküldték-e Váradról, vagy itt van valahol, talán rossz spekuláción uszott el, avagy éper gyanus kölcsönként került valami tönkrement adós kezére? Nem tudni. Rejtély!

ják, hogy öngyilkost pap nem szentelhet be. Ilyenformán csupán a család három tagja felett mondott volna imét Brössner plébános. Dr Bárdos Imre, a szerencsétlen Baleck Rudolf ügyvédje az elhunyt házi orvosától igazolványt szerzett, hogy Baleck a szörnyű cselekedet elkövetésének pillanatában nem volt szabad elhatározásának birtokában. Dr Molnár orvos erről a következő bizonyítványt adta ki

— Igazolom, hogy Baleck Rudolf 32 éves volt nagyváradi lakos három hónappal ezelőtt agyhártya gyulladásban szenvedett és folyó hó 26-án délelőtt 9 órakor elkövetett öngyilkosságát elmezavarában követte el.

Természetesen ezek után Brössner plébános nem zárkózott el az egyházi szertartás megadása elől.

Ruhákat legolcsóbban fest, tisztít; gallérokat és kényeseket legszébben mos, vasal
Szabó László Str. Sf. Ladislau (Körös-utca) 1.
Fiók: Bazárépület 801

Legmodernebb férfiruhák
FOR GENTLE MEN uri divat-szalonban készülnek
Rimanóczy-szálló épület 1083

KARÁCSONYI AJÁNDÉK

— Nos, Intimpista mester már ezer esztendeje nem pletykázott. Mi történt magával? Talán semmi ujság nincs a pénzpiacra?

— Dehogyan nincs. Soha olyan forgalom nem volt még, mint most, karácsony előtt. Az összes igazgatók majd beleszökkennek a munkába.

— Nem látok semmit ebből a lázas tevékenységből.

— Dehogyan nem. Figyelje meg csak egy kicsit jobban. Az egyik bankigazgató Szilvesztert rendez. Van Önnek fogalma arról, mennyi gonddal, fáradsággal jár az ilyen propapardis? Mert minden meghívandóról bekérték a külön bank-szerű információkat. Eddig hat lista van kész, most készül a hetedik: a megsértődött névsora. Pontosabb lesz, mint az állampolgárok lajstroma.

— És a többi?

— A másik a jótékony hölgyeket, az alhírlapírókat, az alkalmi gyűjtőket fizeti ki. A harmadik devizaengedély után futkos — nagyon fél, hogy vissza fogja kapni.

— Miért fél?

— Mert amióta nincs devizája, egész jól megy neki. Most tudja meg, hogy a devizán akkor keres a bank, — ha nem foglalkozik vele.

— Akkor miért jár utána?

— Ugyan kérem, miből éljen egy vidéki intézet, ha még devizája sincs?... És a többi is tevékenykedik. Van olyan, aki leépít, van olyan, aki felépít. Van olyan, aki büntető praksist folytat. Arról persze nem tehet, hogy a vádlott megszökik.

— Olyan nincs, aki segítségére sietne a megszorult vállalatoknak, olesó pénzt adna ki, igyekezne letörni az uzsorát, foglalkozna az építkezések megindításának nehéz problémájával, támogatná a pangó ipart és kereskedelmet...

— Elég, ne is folytassa. Ön ugylátszik a középkorban él. Ki ér rá karácsony előtt ilyen aprólékos dolgokkal foglalkozni?

— És az iparvállalatok?

— Örülnek a karácsonynak.

— Olyan jól megy nekik?

— Dehogyan. Hanem ha végre elmúlik ez a szomorú, fekete karácsony, megkezdhetik az üzemek redukciónak. Karácsony előtt mégsem illik ilyesmivel foglalkozni.

— Olyan szomorúnak tartja az idei karácsonyt?

— Ahogy vesszük. Nagyvárad város lakosságának nem igen lehet panasza. Néhány igazán értékes karácsonyi ajándékot kapott.

— Karácsonyi ajándékot?

— Csak néhányat sorolok fel. Karácsonykor felmondtak mintegy ezer munkásnak, kétszázötven köztisztviselőnek, kétszáz magántisztviselőnek. Karácsonyra felemelték a csatornázási és vízdíjat, elrendelték a legerélyesebb a főbehajtást, megjelent a kimaradt állampolgárok listája, be kell adni az új adóvallomásokat, megnyugtatták a lakosságot, hogy nem lesz újabb lakásrekvirálás és mindenkit újból összeírják. Nem gyönyörű karácsony ez?

— Én nem tudom, miért félnek az újabb összeírástól? Hiszen ez csupán formalitás.

— Köszönöm szépen. Mindig a formalitásoktól félttem. Nem tudom, miért kell ez alkalommal már tizedszer hang-

sulyoznom a hatóságok előtt, hogy mikor jöttem Váradra, hol laktak azelőtt és mi a vallásom! Hát tehetek én mindezekről?

(—drb.)

Az albán kormány üldözi a macedo-románokat

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Románia nemrégén kinevezett albániai követénél: Simion Mandrescu-nál megjelent egy macedo-román küldöttség és tudomására hozta, hogy az új albán-kormány nem engedi, hogy román iskolát létesítsenek. Több lelkes román az albán kormány letartóztatott nacionalista magatartásuk miatt.

A küldöttség kérte Mandrescut, sürgősen járjon közbe az al-

bán kormánynál, hogy engedélyezze román iskolák működését és bocsássa szabadon a letartóztatott macedo-román elöljáróságokat, elsősorban Tegnianit.

Mandrescu követ megígérte, hogy Tiranába, az albán fővárosba való megérkezése után rögtön energikus lépést fog tenni az ártatlanul letartóztatott románok szabadlábba helyezése érdekében.

Nem kell fizetni a záróra meghosszabbításért

A rendőrprefektúra érdekes közlése

A záróra vonatkozóan az utóbbi napokban különböző és teljesen ellentmondó rendelkezések jelentek meg a váradai lapokban.

A tényállás tisztázása végett a nagyváradai rendőrprefektúra ma délelőtt a következő hivatalos kommunikét adta ki:

1924 december 25-től 1925 február 28-ig, ha közben más intézkedés nem történne, a záróra meghosszabbi-

tásért nem kell fizetni semmit se.

1924 december 25, 26 és 31-én, Szilveszter este, továbbá január 7-én, valamint minden szombaton az elsőrangú kávéházak és éttermek zárórája hajnali 4 óráig tart minden külön díj befizetése nélkül.

Hétköznapokon pedig 1925 február 28-ig állandóan két órákor van záróra szintén minden külön taxa nélkül.

Megkerült a Carol Lassen-cég igazgatója

Hirt adott arról az Estilap, hogy Koppel Artur, a Carol Lassen szállító cég nagyváradai igazgatója ellen kiadott letartóztatási parancsot nem lehetett végrehajtani, mert Koppel ismeretlen helyre utazott. Tegnap aztán jelentkezett az ügyészségen a Carol Lassen cég igazgatója és azt közölte, hogy nem tudván a

letartóztatási parancsról, üzleti ügyben Aradra utazott, ahonnan műhelyt értesült a történetről, rögtön hazautazott.

Az ügyészség természetesen, azonnal előzetes letartóztatásba vette Koppelt, aki egyébként a letartóztatás ellen felfolyamodást intézett a Táblához.

Ki maradt ki az állampolgárok névjegyzékéből?

Az állampolgárok névjegyzékéből ki maradtak listáját folytatónak itt adjuk:

Lebei 39, Prém Márton Salcilor 47, Miklósi Emil P. Major 9, Rák Manó Vlahuta 53, Molitorisz Béla C. Voda 49, Niemer Ferenc Calvin 26, özv. Róth Sándorné Fabr. de car. 1, Rubel Józsefné Apaducutului 32, Réty János Spitalului 67, Polák Dina Veres B. u. 6, Balkó Andrásné M. Corvin 12, Nagy Mária Spitalului 46—b, Nagy Lajos Spitalului 46—b, Marozsán Sándor Fabriciei 21, Panytós Lőrincné Livezii 1, Rosenberg Jenő Macelarilor 5, Reider Ferenc Magyar-u. 33, Maar L. N. István 4, özv. Rozner Mayerné C.

Voda 44, Retkes Julianna Reg. Ferdinánd 33—18, özv. Milian János Pece-u. 21, Lehner Kálmán Macelarilor 5, Politzer Géza Hármass-u. 21, Preisner Géza Elisabeta 2, Papa Lajos Rosiorilor 7, Csányi Kálmán Berkovits-u. 1, Bozsa Rozália Corvin 4, Reisch János Gojdu 16, Reinitz Dávid Gojdu 55, Czitter Zoltán Jókai Mór-u. 14, Rosenberg Mihály S. M. Clein 10, Plesa Anna Sft. Ladislau 54, Róbert János Paserilor 17, Pogány Elemér P. Stefan 11, M. Papp János Fácános, özv. Rottmann Mayerné C. Voda 10, Perl Lázár C. Victoriei 36, özv. Rosenberg Lajosné Pacii 4, Richek Má-

ria C. Voda 47, Huszti Ferenc C. Victoriei 97, Pollák Salamon Casapiei 5, Pinter Sándor Livezii 3, Makóczy Rozália Szigligeti-u. 7, Pethő Ambrus Szt. László-u. 52, Lada Lajos A. Iancu 15, Rubin József Gh. Venetia 19, Pfaff Sándor Sft. Ladislau 31, Rosenfeld Sándor P. Unirii 12, Rosner Sámuel 5, Darabont Andrásné Livezii, özv. Rostás Györgyné Lebedei 39, Leitner Mór C. Voda 6, Horváth Anton Parisului 5, özv. Stefan Jánosné Francisc 18, Tapaszi Imre Horticulturilor 12-6, Grünwald Bernáth Elisabeta 18, özv. Zsugán Ferencné Leopold-u. 13, Szalai István Cuneturului 9, Reiner Ferenc Hodosy-u. 2, Göcz Sándorné Elisabeta 10, Lipecky György Francisc 28,

Két hangverseny

Egymást követő két estén a Katolikus Kör termében hangverseny folyt le. Mindkettő komoly nivót reprezentált és mindakettő ösztönösebb és élénkebb érdeklődést érdemelt, mint aminőben része volt.

Marcus Rita

Szombat este Marcus Rita, ez a rendkívüli tehetségű énekesnő adott önálló hangversenyt. Felkészültsége és nemes csengésű hangja jól ismert értékek a váradai publikum előtt. Gyakran bámulatba ejtő művészete ezután is pompás élményt hozott. Különös finomsággal énekelt Mahler és Strauss dalokat és distingvált izléssel interpretált néhány Tarnay és Várdy-dalt. A ragyogóan előadott operáriák mellett így új oldaláról is bemutatkozott hangos óvációt keltve. A kíséretet Fischer Margit zongoraművésznő látta el kifogástalanul.

Hubert Etel és Nasta Mihály

A magyar királyi Operaháznak egyetlen román tagja: dr. Nasta Mihály a feleségével Hubert Etel operaénekesnővel adott vasárnap este koncertet. Nasta Mihály a legképzettebb és legstílusosabb tenoristák egyike, aki az utóbbi esztendő során Váradon megfordult. Nemcsak az opera-színpadon, de a hangverseny podiumon is kivételes élvezetet nyújt kifinomult készsége, muzikalitása és impozánsan csengő tenorja. A Schubert és Schumann-dalokkal, de különösen Loeve: Tom der Reimer balladájával aratott igaz sikert. A Nyugat lányából énekelt áriát pedig tomboló tetőzés fogadta. Hubert Etel drámai énekesnő. Erőteljes szopránja a pesti Operaház elsőrendű énekesnői közé emeli. A Tannhäuser Venus-áriát, főképp pedig a Zsidónő nagy áriáját énekelte nagy hatást keltve. Egyik legszebb száma Reger: Maria Wiegensliedje volt. Az Aidából előadott duett fejezte be a mindvégig nivós műsort. A zongorakíséretet ismert stílusával Guttman Miklós látta el.

Színház

*****

Hétfő: Pompadour, Horváth Mici fel-
léptével, A bérletben.

Kedd: Vén gazember, B bérlet.

Szerda délután 3 és fél órákor: Bab-
szem Jankó, gyermekelőadás mérsékelt
helyárakkal.

Szerda este: Nincs előadás.

Csütörtök délután 2 és fél órákor:
Mézeskalács, olcsó helyárakkal.

Csütörtök délután 5 és fél órákor:
Süt a nap, olcsó helyárakkal.

Csütörtök este 8 és fél órákor: Postás
fiú és a huga, operett repris.

Péntek délután 2 és fél órákor: Kis
gróf, olcsó helyárakkal, Horváth Mici
felléptével.

Péntek délután 5 és fél órákor: Kis
muszkák, olcsó helyárakkal.

Péntek este 8 és fél órákor: Offenbach
Horváth Mici és Németh Margit fellép-
tével.

Szombat délután 3 és fél órákor: Hun-
cut a lány, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Olasz asszony, bemu-
tató, premier bérlet, bérletszűnet.

— A színház gazdag karácsonyi mű-
sora. A direktio a legnagyobb gonddal
és figyelemmel állította össze a kará-
csonyi ünnepi műsort. Csütörtökön dél-
után épp úgy, mint pénteken délután
két-két előadást art a színház, hogy a
közönségnek minden igényét kielégítse.
Csütörtökön délután fél 3 órákor a leg-
szébb magyar operett a Mézeskalács
van műsoron a premier szereplőkkel, fél
6 órai kezdettel pedig Zilahy Lajos
édes-bús falusi története a Süt a nap ke-
rül színre ugyanazokkal a vezető szere-
pekben, akik annak idején feledhetetlen
sikert biztosítottak ennek a kitűnő da-
rának. Pénteken délután fél 3 órákor
Horváth Mici vendégfellépésével a bájos
Kis gróf című operett megy, míg fél 6
órai kezdettel a néhány nappal ezelőtt
bemutatott Kis muszkák kerül színre.
Mind a négy délutáni előadás olcsó
helyáru.

Nagy karácsonyi kiállítás

KLEIN

ékszeráruházában

Avram I. (Kossuth) utca 4 sz.
393

14 karátos aranyból	
pecsétgyűrűk . . .	180 Leitól
Jegygyűrűk	350 Leitól
Karkötők	400 Leitól
Gyémánt gyűrűk . .	400 Leitól
Kar arany órák . . .	950 Leitól
Férfi arany-órák . .	3600 Leitól
Nyak láncok	350 Leitól
Brillians gyűrűk . .	800 Leitól
Ezüst cigaretta tárca	800 Leitól
Nickel órák	190 Leitól

Ezüst dísz tárgyakból,
modern szemüvegek és
lörgonokból nagy választék

Kérem akirakati árakat
figyelemmel kísérni

Karácsonyra vegyen
még
KLEIN SIMON-nál
100 leiért
egy női filckalapot

Str. I. Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1. 358

Feketebátor rejtélyes március-éjszakája

Feketebátor községben 1923 március
22-én hajnalban 2 órákor halva találták
az utcán Radu Péter gazdálkodót. Fe-
jén több sebből folyt a vér. A csendőrs-
ség Szőke Vasili éjjeli őrt gyanúsította
a gyilkossággal, egyszerűen azért, mert
Szőke azon az éjszakán nem volt örhe-
lyén. Az ügyészség vádat emelt Szőke
ellen és a törvényszék Szőke ügyésze-
nécsa tegnap vont felelősségre szándékos
emberölésért. Szőke a bíróság előtt ki-
jelentette, hogy a csendőrök három na-
pig ütötték-verték, azért is tett beismerő
vallomást, de most félelem nélkül meg-
mondhatja, hogy azon az éjszakán ott
hon aludt. Tíz tanút vonultatott fel, akik
mind alibit igazoltak. A bíróság bizo-
nyíték hiányában felmentette a vádlot-
tat.

Finom Glacé-keztű 300 Leiért

és valódi francia Antilop-keztű
320 Leiért kapható az

829 **OLD ENGLANDBAN.**

Ünnepekre

legolcsóbb b-
vásárlási forrás

Goldstein Adolf

fűszer, csemegé és cukorka üzlete,
Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczy)-ut 36.

Karácsonya diszekben nagy választék

Nem hangzatos reklám, hanem tény, hogy a

RENAISSANCE

10%

S. A. áruház Ferdinand kir.-ut 2
az elismert olcsó áraiból
engedményt ad

1122

EZÜST evőeszközök és dísz tárgyak
BRILLIANS és gyöngy ékszerek
ARANY és platina ajándéktárgyak
SVAJCI zseb és női karórák nagy választékban

1130

Állandóan nagy raktár kina-ezüst, alpacca-
evőkészlet és dísz tárgyakból, továbbá faliórákból

Kálmán Sándor
ékszerész

Telefon 606. Piața Unirii

Nagy karácsonyi és újévi árkedvezmény!

RÓNA fényképész műtermében
Str. Alexandru (Teleky-utca) 4.

212

Bőrkalapok már . . . . . 95 leiért
Diszitett filckalapok . . . 150 leiért
Elegáns „Nappa” bőrkalapok 350 leiért
Csak karácsonyig!

Benedek Sándor női kalapüzem
Cuza V. (Szacsvay)-u. 17

1123

Mit vesz ön karácsonyi ajándékol?

Feleségének
Leányának
Nővérének
Sógornőjének
Menyasszonyának stb.

Csakis szappant, pudert, parfü-
möt, IXIA kölni vizet a
SAVOLY illatszertárban,
ahol minden olcsó és jó.

Legszebb karácsonyi és újévi ajándékok a Carnevalban

vásárolhatók a legolcsóbban.
Gobelin-képek leszállított árban.

Nagy karácsonyi sorsolás a Hegedűs Hirlapirodában

Karácsony előtt, december
23-án nagy karácsonyi sorsolást
rendez előfizetői között teljesen
díjtalanul a Hegedűs Hirlapiroda
könyvtára. A díjak a
következők: 1. Egy pár estélyi
női cipő a Derby-cipőgyárból.
2. Egy litr IXIA kölni vizet a Sa-
volvy illatszertárból. 3. Három
üveg Robin-pezső. 4. Egy szin-
házi páholyjegy a december
24-iki délutáni előadásra. g. Két
nagy ünnepi patkó a Stepper-
cukrászdából.

Tanulni...

A nép szavajárása csak a jó papnak
teszi kötelességévé, hogy holtig tanul-
jon, de a modern idők emberének ke-
gyetlen harca a megélhetésért megkiván-
ja, hogy a küzdelemre a tudás fegyve-
rével álljon ki. Ezért kell tanulnia an-
nak, aki az élet nagy háborujában em-
berül meg akarja állni a helyét.

A Hegedűs Hirlapiroda kölcsönkönyv-
tára a következő ismeretterjesztő műve-
ket ajánlja olvasóinak:

Mac Donald: A szocialista mozgalom.
A volt angol miniszterelnök hitvallása a
mérsékelt, a reformokkal dolgozó szo-
cializmus mellett.

Molnár: Wagner-Breviárium. A német
zene halhatatlan alkotómesterének élete,
művei és jelentősége kitűnő feldolgozás-
ban.

Nádai Pál: Az élet művészete. A leg-
főbb művészet — az élet. Hogy az em-
ber ebben a művészetben valóban mű-
vésziesen élhesse ki magát, el kell hogy
olvassa, teljesen magáévá kell hogy te-
gye Nádai Pál nagyszerű munkáját, „Az
élet művészete”-ről, amely végigvezet az
élet művészetén, a bölcsőtől egészen a
sírig. Előkelő, stílusos életet élni még a
legszerényebb eszközökkel is — ez a
könyv tanít.

Karácsonyi szenzáció

Hallatlanul olcsó, leszállított
áron bocsájtok árusításba

ékszerekkel és órákkal

Elsőrangú külföldi gyűjtemények.

BOROS J.

Bulevardul Regele Ferdinand

Alapítva 1898-ban.

Régi aranyat és ezüstöt veszek magas
árban. 1124

Nagyvárad legrégibb szűcs- és
szörmeáruháza

Zboray Gyula és Tsa cég

Áthelyezve Bulv. Regele Ferdinand
8. (Stepper cukrászdával szemben)

524

Ajánja dusan felszerelt raktárát a
n. é. közönség szíves figyelmébe.

Varrógépek Karbid

Kalendánál 664

Alkatrészek Gramofon

Olcsó elárusítás

Óriási raktár
miatt

öltöny- 422
és felöltő szövetek legolcsóbb árban.

Havas és Grünfeld

posztó áruház Avram J. (Kos-
suth)-u. 8. Cimre figyelni

Tekintse meg
FOR GENTLEMEN uridivat szalont
Rimanóczy-szálló épület
Külön látványosság! - Napoca. 1083

HIREK

Karácsonyi ünnepély
az Orsolya zárdában

Tegnap délután megható esemény színhelye volt az Orsolya-zárda, ahol negyven szegény gyermeket ültettek asztalhoz a jólelkű apácák, hogy megvendégléjék őket, mint minden karácsonykor, meleg kávéval és kalácsal. Az uzsonna után műsoros előadás következett, amelyen az intézet növendékei tanuskodtak ragyogó tehetségükről. Szűcs Kató üdvözlő beszéde után egyházi énekeket adott elő nagy sikerrel Szabó Ilonka és Bagossy Olga ur-nő. Majd a Cecília énekkar Bártoss László frappáns sikerű pasztorálját énekelte nagy hatással. A vak leányka című színes, hangulatos színjáték után kis verset szavalt két bájos csöppség Motl Mária és Darabont Klári. Ma déután pedig negyven szegény szülő negyven gyermek részére ruhajátékokat és karácsonyi játékokat kap az Orsolya zárdában.

Éjjeli menedékhely

Munkáselőadás a színházban

Gorkij klasszikussá nemese-dett iránydarabját munkáselőadásra kitűzni szerencsés gondolat volt és ilyen ötlete, bizony többször akadhatna mind a színház igazgatóságának, mind a munkásság művészeti bizottságának. A színészek, akik Gorkij halhatatlan figuráit alakították egytől-egyig komolyan megféleltek feladatuknak. Külön-külön dicséret helyett megjelöljük itten Polgár Mariska, Pogány Janka, Benes Ilona, Körössi Juci, Fényes Lili, Tóth Elek, Sós, Kornai, Hevesi, Madas, Kabos, Galambos, Stoll, Bihari, Katona és Szatmári nevét.

* A Principele Mircea Egyesület nagyszabású műsoros táncestélye. Kiemelkedő eseménye lesz az idei farsangnak az a nagyszabású műsoros táncestély, melyet január 6-án, Vízkereszt napján este 9 órakor a Katolikus Körben rendez dr. Bucico Corioláné elnöknő vezetésével. Ezen látványos estély iránt óriási az érdeklődés, mert a műsor minden egyes száma kacagtató lesz s külön attrakciója lesz az estélynek a művészi gonddal teli díszbe öltöztetett terem, valamint a pompás farsangi felvonulás. Jegyek jelenleg a rendezőség tagjainál, a karácsonyi ünnepek után a Központi Újságíró-dába kaphatók.

* A Gyermekbarát Egylet teadélutánja ezen a héten, a karácsonyi ünnepek miatt kedden lesz a Royal-büfében. Ez alkalommal ismét sokan fognak összegyűlni a kedves helyen, hogy a nemesebb célu egylet javát az ünnep előtt előmozdítsák. A keddi délutáni háziasszonyok neveit kedden közöljük.

* Die Bühne, a legjobban szerkesztett bécsi Színházi ujság. Kapható a Hegedűs Hirlapirodában.

* Találtak egy aranygyűrűt. Igazolt tulajdonosa átveheti az államrendőrség I. emelet 10. sz. alatti szobájában.

HOCIPO és KALUCSNI
legjobb minőségben
REICHARD DEZSŐ
cégnél kapható. 97

* Három évi börtönt kapott, mert megölte a leányát. Torjoc Dumitru szentandrási gazdálkodó megölte kisleányát, állítólag azért, mert agyerek sértette. A törvényszék halál okozó súlyos testi sértésért négy évi börtönrre ítélte Torjocot, aki felebbezett. A Tábla Eltanácsa a mai felebbviteli tárgyaláson Torjoc büntetését három évi börtönrre szállította le.

Nagyvárad város mozi-látogató közönségének
Karácsonyra Varadon
leszünk

Pat és Patachon.

* A nagyváradai Mizrahi ifjúsági csoportja vasárnap este 9 órakor a csarnokban jól sikerült művészestélyt tartott, amelyet Marton Ernő, az Újkelet felelős szerkesztője nagyhatású, szép prologgyal nyitott meg. A Mizrahi műkedvelő gárdája ezután előadta Heyermans Ahasvér című egyfelvonásosát, majd több kitűnő magánszám következett. Köztük néhány énekszám, amelyet Békési Mihály, színházi karmester és Funka karnagy kísért. Fischer Emil szellemesen konferált.

Elrendelték a bűnügyi zárlatot egy pesti cég
váradai fiókja ellen

Hirt adott róla az Estilap, hogy a kolozsvári Renner bűnyár igazgatósága 420 ezer lejes követelésének biztosítása végett bűnvádi feljelentést adott be az Ungár Testvérek budapesti cég váradai fiókja, az Emerun, s a Fehér és Nagy-féle gummiáru nagykereskedés tulajdonosai ellen.

A rendőrség bűnügyi osztálya nyomban bevezette a nyomozást és az iratokat szombaton délben további eljárási céljából a vizsgálóbíró elé terjesztette.

Dr. Palánkay Károly vizsgáló-

MAI ZÜRICH NYITÁS
BERLIN ... 12290 PRAGA ... 1565—
NEWYORK ... 51595 BUDAPEST ... 7023
LONDON ... 2430— BUKAREST ... 26250
PARIS ... 2785— BECS ... 7260—

VÁRADAI ÁRFOLYAMOK:
Magy. kor. ... 375 Dollár ... 195—
Cseh kor. ... 583 Osztrák kor. ... 367—
Svájci frank ... 38— Angol font ... 922—
Francia fr. ... 107 Lira ... 845

* Egy kis váradai fizetésképtelenség. Özv. Serfőző Adolfa nagyváradai vegyeskereskedő cég kényszerregezési kérelmét ma délelőtt tárgyalta a törvényszék csődbírója. Özvegy Serfőzőné tartozásai 8 ezer lejre, aktívumai 60 ezer lejre rugnak. A hitelezők a felejtől kvótát elfogadták.

* Hirdetmény. Közhirre teszem, hogy Biharvármegye és Nagyvárad város prefektusa a vízvezetési és csatornázási díjakat 1139—1924. számú rendeletével folyó évi november hó 1-től kezdődő hatállyal a következőkben hagyta jóvá: 1. Százalékos vízdíj kivétel nélkül, a nyers házbérjövdelem után számítandó 12 százalék. 2. Százalékos csatornadíj 8 százalék. 3. Különcsapok évi díjai: a) fürdőszoba 640 lei, b) elvezet és piszoir 280 lei, c) a konyhai vízcsapon kívül minden egyéb vízcsap 160 lei. Allami tisztviselők és alkalmazottak a 3. tétel alatti összes különcsapok díjtételeinek a felét fizetik, ha igényeiket igazgatóságunknál közvetlen hivatali főnökük által igazolt kérelemmel bejelentik s jogosultságukat az igazgatóság elfogadta. Kérjük az érdekelt háztulajdonosokat, hogy kiküldendő számláinkat fentiek szerint kiegyenlíteni sziveskedjenek. Oradea-Mare, 1924. december 18. Kőszeghy József, ügyvezető igazgató.

* „A Szerelem jogán“ a Dorian filmszínházban. Ma, hétfőn kerül bemutatásra „A szerelem jogán“ c. különleges témájú izgalmas Dorian-film, melynek a főszerepét a kitűnő Heléna Makowska alakítja.

* A Dorotheum árverése ma délután fél 5 órától tart.

* Előadás Váradon a román nemzeti eszme fejlődéséről. A váradai román Atheneum kulturális egyesület tegnap délutáni ülésén G. Sofronie, a Gojdu liceum történettanára tartott sikerült előadást „A nemzeti eszme a románoknál“ címen. A nemzeti eszme átlagos fejlődésére mutatott rá, százszázadös perspektívában.

Feltűnő olcsó árak!

885
Ing zephir . . . . . Lei 38
Mosott schiffon . . . . . Lei 36
150 cm. széles lepedő
vászon . . . . . Lei 118

6 személyes kávékészlet
igen olcsón
Paplanok rendelésre is

Ungár és Glück

Oradea-Mare
Sas-passágé, főbejárat

Magas árban vessek

briliáns, arany, ezüst ékezeteket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szappadást, arany és más hamis logokat. Freund Benjámint
Oradea-Mare, Bul. Reg. Ferd.
(Kőcsey ut.) 11, Széchenyi szálló épület. — Ékszer olcsó áron kapható.

Nem reklam
nem árverés
nem kiárusítás

Valóság, való valóság! Minden vevő önmaga szabja meg a vásárlandó áru árát, mert minden elfogadható árért árusítok.

Árjegyzék:

valódi arany gyűrűk	150 Leitől
" " fülbevalók	130 "
" " karikagyűrű	350 "
14 karátos arany női lánc	350 "
női arany órák	800 "
férfi arany órák	3200 "
Briliáns gyűrűk	600 "
nikkel óra jótállással	158 "
Ebresztő óra jótállással	175 "
férfi arany lánc	700 "
arany medalion	150 "

Győződjön meg nem bántja meg briliánsért, aranyért bámulatos magas árat fizetek

HERBST ékszerész és órák

Bulev. Regele Ferdinand 9. sz.
hol minden elfogadható árért árusítok
készpénzért.

1161

Karácsonyi és újévi ajándékoknak
zették, szappanok a
legolcsóbban kaphatók
Farkas István „Apolló“ nagydrogériában

alkalmas piperecik-
kek, illatszerek, ka-

Oradea-Mare
Bul. Reg. Ferd. 7-B

APRÓ HIRDETÉSEK

LAKÁS

NAGYOBB helyiséget keresek mechanikus műhelynek. Cím: Hegedüs Hirlapirodába kérek. 891

ALKALMAZÁS

FIATAL önállóan főzni tudó minde-
nes szakácsnő azonnalra állást keres.
Cím: a Katholikus Kör házmesterénél. 926

DEUTSCHE Fraulein sucht Stelle zu
Kinder. Adressen bitte ich in Hegedüs
Hirlapiroda. 925

INTELLIGENS német nő uri házhoz
délutánra gyerekek tanítását január
1-től vállalja. Cím: Hegedüs Hirlapiroda. 927

PENZTARHOZ vagy irodába ajánl-
kozom, románul perefekt beszélek. Cím:
Összetér 4. Blaga. 897

KITÜNŐEN főző, háztartás minden
ágában jártas szakácsnő vidékre azon-
nalra kerestetik. Cím: a Hegedüs Hirlap-
irodában. 907

LEVELEZŐ, ki tökéletesen tud romá-
nul, angolul, franciául állást keres, —
esetleg fél napra is. Titt, Niszel és Fa-
ragó cégnél, Strada Nicolae Jorga (Zöld-
fa-utca) 3. 920

ADÁS-VÉTEL

PATENT ARUHAZ Nagyvárad leg-
olcsóbb harisnyáüzlete. Strada Josif
Vulean (Nagy Sándor-utca) 1. 1134

**Ez évad KABÁT és ÖLTÖNY-
SZÖVET** ujdonságait feltűnő olcsón
valamint árusít a szo-
BÉLÉSÁRUKAT lidságáról elősmert
SZÉKELY posztóáruháza 360
Str. Avram J. (Kossuth-utca) 5

A városi bódében újévig szilva lekvár
kilója 18 lei, mindennemű főzelék és
burgonya, legolcsóbb árban kapható. 924

Tölgyfa hálósobák
topolya betétrel olcsón eladó Str.
Alexandru (Teleky-utca) 15.
Kállay bútorasztalos

18 kötet Pallas Lexicon olcsón eladó.
Cím: Hegedüs Hirlapiroda. 921

Pontosan járó Anker-szerkezetű
zsebóra 200 lei
javításokat gyorsan, olcsón készít
Brenner órás, Strada Vlahuta
(Szent János-utca) 6.

OROSZ spitz fajkutya eladó. Kálvá-
ria-utca 33. Özv. Jegyzőné. 922

KÜLÖNFÉLÉK

FERDINAND király (Rákóczi) uton
levő üzlethelyiségben nyitandó rövid,
kötött és szövött áru, detail üzlethez
100—150,000 lei tőkével társat keresek.
Cím: Hegedüs Hirlapirodában. 923

30 leiert

vizumoztat

Kolozsváron bármely konzulátusnál

„MERKUR” ügynökség

Str. Mosoiu 7. a tűzoltó lakt. szemben
Telefon 2-21. 780

Uj cipőüzlet MEGNYILT! Uj cipőüzlet

A Nagyvárad Cipészek Értékesítő Szövetkezetének cipőüz-
letében **Str. General Mosoiu (Keri-u.) 4. sz. a.**
kaphatók a legjobb minőségű rendkívül szép kivitelű cipők.

Elsőrendű áruk. 1110 **Olcsó árak.**
Több ezer pár cipő raktáron. Eladás nagyban és kicsinyben.

Uj cipőüzlet MEGNYILT! Uj cipőüzlet

Karácsonyi vásár!

Oriási választék
női dival-
ujdonságokban

Prima jumperpamul
dkgr. Lei **4.50**
Vaslag szálú
dkgr. Lei **6.50**

Csak dec. 31-éig

Rosenzweig-nál

Bul. Reg Ferdinand
(Rákóczy-ut)
No. 2.

585

Üzletünket
áthelyezzük

Wertheimkassza, irodaberendezések.
irodaiakat rendkívül leszállí-
tott árak mellett árusítjuk.
Tessék az alkalmat felhasználni. 1099
Tisztelettel

Beck és Benjámín
Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 17.

Legolcsóbb és legpraktikusabb
karácsonyi ajándék

1131-1

Papírszalvéta
legfinomabb
hollandi krepp
direkt a gyárból szállítva
38—38 cm. gyönyörű
legújabb 25-féle
mintával

250 drb egy csomagban 200 Lei
500 " " " 380 Lei

Mégay és László
papírkereskedésében
Oradea-Mare

Telefon száma: 6—23

Hegedüs
Hirlapirodában
25-ig
december 6-tól
Mese könyvek,
Ifjúsági iratok
Képes könyvek,
Mesés könyvek,
25-ig
december 6-tól
Hegedüs
Hirlapirodában

Aszódi-nál
Sas-palota

Szaloncukorka kilója
56 L, Mázsla kilója
68 L, Tea-rum literje
30, friss darált mák
kilója 48, karácso-
nyai disz kollekció 1
doboz 56 Lei, friss dióbél, saját
d rál'su porcukor. Kira'ataimat
a közönség figyelmébe ajánlom. 400

**Elegáns, finom,
olcsó
férfiszövetek**

legmegbízhatóbb beszerzési forrása

418

Róth

angol páslóáruház

Ptața Unirii, (Sas-főbejárat)

ESERNYŐ KARÁCSONYI
a legalkalmasabb
AJÁNDÉK

ROSENBERG Testvérek
Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 8. 11001.

Ne higgye

míg saját szemével meg nem
győződik,nézze meg tehát
olcsó árait.

karácsonyi
ajándéklárgyakat
már 50 Leitől lefelé

minden elfogadható árban
árusítom

STERNBERG

1153

Kishidő

Nagy karácsonyi (II. ujevi)

occasio a Villamosmű
Városi üzletében és te-
lepi raktárában. Ösz-
szes áruinkkal 10 szá-
zalék kedvezményt nyújtunk. 1115

Gyermekek figyelmébe!

**Gyönyörű játékok,
ajándékok érkeztek:**

Baba, hintaló, társas
játékok, felhuzós mo-
tor, dominó, sakk, ma-
nikür és varrókészletek,
porcellán- és üvegkész-
letek legjobbak, legol-
csóbbak és legszebbek 956

Farkas Áruházban

Sfrada Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 5

Babajavítás. Porcellánragasztás.

Sikerült egy neves gyűjtőnek
összes Bochara, Be-
ludistan ebédlő, hencsertakáró és
összekötő szőnyeget bizományban
beszerezni, mely szőnyegetek
rövid időn belül el kell helyezniem
és ezért

minden elfogadható árban árusítom.

Sternberg 1153-111
Kishidő

Mondani sem kell

hogy elsőrangú különféle öltöny,
raglán, télikabát különlegességek
a legszolidabb árban

Kenéz Ferenc

uriszabónál, Str. Ep. Ciorogariu (Uri-
utca) 29. gimnáziummal szemben sze-
rezhetők be, ahol a legújabb divatu sző-
vetek állandóan raktáron vannak 808

Ábrahám Arthur

Rimanócy-utca 4 sz.
Harisnya és kötött-
áru üzletében
megérkeztek

526

**a kiválóan szép női és
gyermekharisnyák.**

Olcsó karácsonyi vásár.

25 leiért méterenként
Schwartz József és fiai

villanyerőre berendezett faaprító vál-
lalata a rála vásárolt tűzifát feivágja
és azonnal házhoz szállítja. — Ajánl
elsőrendű hasábos és aprított fát. —
Str. Moria (Báthory-utca) 26 Telefon: 15 63

Ablak- és
üvegrüvel **FRENCZEL**
készít és elad Szt. János-u 44.

670

Sonnenfeld Adolf részv. társ.